

Taktabáji református templom orgonájának felújítás

A VKT-FEL-25-0048 kódú projekt keretében megvalósult a taktabáji Fazekas J. által 1869-ben épített orgona felújítása, amely a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával történt. A hangszer eredetileg 4 regiszteres pozitív orgona volt, melyet 2002-ben Várad István tervei alapján Varga László restaurált. A jelenlegi felújítás célja a történeti értékű, korábban már restaurált hangszer műszaki helyreállítása és ismét, biztonságos használhatóságának biztosítása volt.

A beavatkozások közvetlenül azokat a műszaki és működési problémákat szüntették meg, amelyek korábban jelentősen akadályozták a hangszer rendeltetésszerű használatát.

Javításra került a levegőrendszer hibája: a kézi vezérlésű belső gátszelep leszakadt, ezért a kis fúvó nem kapott elegendő levegőt. A gondos javításnak köszönhetően a levegőellátás ismét megfelelően biztosítható.

Helyreállt a regisztermechanika is: a négy regiszter húzórúdai közül egy eltört, ezért az érintett regisztert nem tudták megszólaltatni. A javítással immár mind a 4 regiszter ismét használható. A billentyűzetten korábban mintegy 5–10 hang beszorult, ezért ezek lenyomás nélkül is szóltak. A billentyűmechanika átvizsgálása, javítása és a szükséges rugók cseréje eredményeként a billentyűzet működése helyreállt, így a hangszer ismét pontosan és megbízhatóan szólaltatható meg.

A szelládák és a sípsorok alapos tisztítása is megtörtént. A kórusba bejutó madarak korábban jelentős szennyeződést okoztak, különösen a főtéken és sípsorokon. A madárürülék eltávolítása hozzájárult az orgona megfelelő higiéniai és műszaki állapotának helyreállításához, valamint értékének megőrzéséhez.

A sípok tisztítását követően azok intonálása és hangolása is megtörtént, így a hangszer hangzása kiegyenlítettebbé vált, és valamennyi regiszter megfelelő hangzással tud megszólalni.

A használat biztonságát és egyszerűségét javította az elektromos orgonafúvó berendezés indításának korszerűsítése is. Korábban a fúvó csak úgy volt elindítható, hogy elektromos vezetékkel egy hosszabbító aljzatába kellett bedugni. A felújítás keretében kapcsolóval történő indítás került kialakításra, amely biztonságosabbá, egyszerűbbé és a rendszeres használat szempontjából praktikusabbá tette az üzemeltetést.

Az orgona megszólalása szerves része az istentiszteleteknek és a közösségi éneklésnek. A megfelelő állapotú hangszer hozzájárul az istentiszteletek méltóságához, támogatja a gyülekezeti éneklést, és gazdagítja az egyházi alkalmak zenei szolgálatát.

A projekt eredménye túlmutat a gyülekezet közvetlen közösségén is. Egy 1869 óta fennálló, történeti értéket képviselő orgona megőrzése a település és a térség kulturális örökségének védelmét is szolgálja. Állagának megóvása lehetőséget teremt arra, hogy a jövő generációi is megismerhessék és használhassák ezt a több mint százesztendős hangszert.